

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep.
0030 Oslo

Oslo, 15. september 2010
Vår ref.: 941895.1-111038
RAMKET/SPAELF
Ansvarlig advokat: Morten Steenstrup

OPPDATERING AV FORVALTNINGSPLANEN FOR BARENTSHAVET OG HAVOMRÅDENE UTENFOR LOFOTEN - HØRINGSUTTALELSE

1. Innledning og innledende bemerkninger

1.1 Innledende bemerkninger

Vi viser til høringsrunden vedrørende oppdatering av forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten, og sender på vegne av Bjørn Hansen Construction AS og Oil Well Closure and Protection AS denne høringsuttalelsen.

Vi vil i det følgende knytte noen kommentarer til det foreliggende utredningsarbeid og komme med en konkret teknisk løsning som vil kunne minimere risiko og konsekvensene av oljeutslipp for bunnsfauna, fisk og fugl. Derigjennom vil denne løsningen ivareta miljøhensyn, hensyn til petroleumsvirksomhet og hensyn til utnyttelse av fiskeressursene. Det er vår oppfatning at den tekniske løsningen som her vedlegges bør være en del av det faglige grunnlaget når forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten skal oppdateres.

Det er videre vår oppfatning at en slik teknisk løsning med de positive følger den har, best blir ivaretatt hvis nåværende lovverk endres. Et konkret forslag til et nytt lovforslag/forskriftsendring er også medtatt denne høringsuttalelsen.

Denne høringsuttalelsen er særlig knyttet opp mot underlagsrapportene *Forslag til scenarioer for modellering av konsekvenser ved akutt utslipp til sjø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten og Teknologi- og kunnskapsstatus av betydning for å redusere risiko for uønskede hendelser som kan føre til akutte utslipp til sjø i forbindelse med petroleumsvirksomhet i Nordområdene*. Dette siden det er vår oppfatning at den tekniske løsningen både vil kunne virke inn på underlagsrapporten vedrørende eksisterende teknologi som kan redusere akutte utslipp og på underlagsrapporten som vurderer konsekvenser av forskjellige scenarioer ved akutte utslipp.

1.2 Høringsuttalelsens videre fremdrift

I det følgende vil vi først gjennomgå den tekniske løsningen. Deretter vil vi kommentere hvordan den konkrete tekniske løsningen kan spille inn på vurderingene som skal foretas både i forhold til de konsekvensscenarioer som er skissert og hvordan denne konkrete tekniske løsningen bør vurderes som tilgjengelig teknikk for å redusere skader på miljø og de levende marine ressurser. Etter dette vil vi gjennomgå et konkret lovendringsforslag /forslag til forskriftsendring, før vi avslutter med noen kommentarer.

2. Kommentarer til den tekniske løsningen

Den konkrete tekniske løsningen er en hette av betong eller spesialstål (rustfritt stål), som skal benyttes til tetting, avgrensing og kontroll av en strøm av væske/olje fra en brønn. Betonghetten kan spesielt tilpasses aktuelle oljebrønner, og senkes over brønnhodet før oljeboring starter på nye brønner. Den tekniske løsningen for å tilpasse nye og gamle brønner kan spesifiseres nærmere når dette blir aktuelt. I det foreliggende utkast er hetten skissert til å være 35 meter høy og ha en ytre diameter på 50 meter, denne modellen kan lages i betong med en stålkonstruksjon innvendig, og veier ca. 8100 tonn, modellen kan akkumulere ca. 40.000 m³ med olje. Denne modellen var beregnet for oljeutslippet i Mexico-gulven. Tilsvarende hette kan lages med forskjellige dimensjoner etter behov, og vil alltid bli laget med doble vegger av betong, og tåler både undervannsturbulens og press, uansett havdyp. Hetten er beregnet til å stå permanent, men kan flyttes.

Spesielt i en utblåsning fra en oljebrønn etter at alle tekniske brønnbarrierer svikter vil den være spesielt effektiv, men den vil selvfølgelig også være egnet til å stanse mindre brønnlekkasjer.

Videre vil denne tekniske løsningen føre til at vannet inne i hetten er helt stille. Dette vil medføre en rekke fordeler. For det første vil det gjøre reparasjoner, arbeid og overvåkning inne i hetten enklere. I tillegg vil det stress som BOPen får grunnet undervannsstrømmer og lignende, bli redusert til et minimum.

Siden hetten vil bli plassert over og rundt det allerede eksisterende boreutstyret vil oljeoperatørens frihet til valg av eget teknisk utstyr eller egne tekniske rutiner ikke bli påvirket.

Den tekniske løsningen kan allerede nå bygges, og vil ha en leveringstid på ti til tolv uker avhengig av hvor spesifikk utførelse av hetten operatøren ønsker. Tekniske spesifikasjoner er gjort av selskapet av Dr. techn. Olav Olsen AS, Norge.

3. Kommentarer til underlagsrapportene

3.1 Kommentarer til underlagsrapporten *Forslag til scenarioer for modellering av konsekvenser ved akutt utslipp til sjø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten*

I underlagsrapporten *Forslag til scenarioer for modellering av konsekvenser ved akutt utslipp til sjø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten* blir det fremhevet at forebyggende tiltak er viktig for å redusere risiko. Det er vår oppfatning at den tekniske løsningen her skissert vil være et slikt forebyggende tiltak, som vil minimere risikoen for skadevirkningene ved akuttutslipp, dette spesielt siden den plasseres over brønnhodet for oljeboring starter. I tillegg vil den tekniske løsningen føre til en minimering av risikoen for stress på BOPen – dette siden vannet inne i hetten vil være helt stille, og uten påvirkning fra vannforholdene utenfor.

Størrelsen på den skisserte tekniske løsning kan variere og tilpasses den konkrete oljebrønnen den skal settes over. Det er også viktig å påpeke at den tekniske løsningen er uavhengig av hvilken utbyggingsløsning/hvilket konsept man velger – slik de tre utbyggingsløsningene som er skissert i *Forslag til scenarioer for modellering av konsekvenser ved akutt utslipp til sjø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten*. Det være seg løsning som relaterer seg til prosessering, lagring og tankring av olje offshore og

transport med tankskip, løsning som relaterer seg til prosessering offshore, oljeeksport i rørledninger til terminal (semi-sub pluss rørledning) eller om løsningen er en havbunnsinnretning med rørledning til land (subsealøsning). Når det gjelder volumet som kan akkumuleres i denne tekniske løsningen vil den kunne akkumulere ca 40.000 m³. Det vil si at legger man den utblåsningsraten som er lagt til grunn av Lilleaker Consulting under punkt 2.1 i denne underlagsrapporten vil den skisserte tekniske løsningen kunne akkumulere ni dager med utslipp.

3.2 Kommentarer til underlagsrapporten *Teknologi- og kunnskapsstatus av betydning for å redusere risiko for uønskede hendelser som kan føre til akutte utslipp til sjø i forbindelse med petroleumsvirksomhet i Nordområdene*

I Stortingsmelding nr. 8 (2005-2006) om helhetlig forvaltning av det marine miljø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten hadde Regjeringen følgende mål ved sin vurdering av risiko for akutt forurensing i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten.

"Risikoen for skade på miljøet og de levende marine ressursene som følge av akutt forurensing skal holdes på et lavt nivå, og skal kontinuerlig søkes ytterligere redusert. Dette skal også være styrende for virksomhet som medfører fare akutt forurensning."

Etter katastrofen i Mexicogulfen er det ingen grunn til å tro at dette er mindre aktuelt. En slik teknisk løsning – en hette – som her er skissert vil kunne bidra til å redusere risiko for akutte utslipp på sjø til et minimum ved at den vil kunne akkumulere store mengder olje i hetten. Løsningen er videre relevant for alle oljebrønner, både på dypt og grunt vann og er bygningsklar.

I underlagsrapporten er videre tre hovedtrekk/problemstillinger ved utbyggingen av Snøhvit og prosessanlegget på Melkøya identifisert og følgelig særlige problemer tilknyttet nordområdene. Disse har vært:

- Polare lavtrykk og venting på vær, spesielt forståelse av ising og snødrift
- Vinterisering av landanlegg, spesielt forståelse av ising og snødrift
- Instrumentering i kaldt klima

Selve installasjonen av den tekniske løsningen som nevnt i denne høringsuttalelsen, vil for det første ikke påvirkes av disse forholdene. Videre vil installasjonen minimere de risiki som forsterkes av de særlige forhold som er knyttet til petroleumsvirksomhet i nordområdene. En installasjon som benevnt vil spesielt avhjelpe de sikkerhetsproblemer som følger av vær som kan vanskeliggjøre logistikk – dette siden installasjonen vil kunne akkumulere petroleum i hetten, slik at den kan hentes opp i påvente av bedre værforhold. Som nevnt under punkt 3.1 ovenfor vil den tekniske løsningen kunne akkumulere ca 40.000 m³ væske, noe som gitt utblåsningsraten nevnt tidligere vil kunne lagre olje fra ni dager med utblåsing. Dette vil selvfølgelig også muliggjøre boring i områder langt fra land, som eksempelvis Barentshavet sør – som uavhengig av værforhold vil være sårbare grunnet tiden det tar for suppleringsskip å komme til lokasjonen.

Størrelsen på hetten kan varieres etter behov, og kan spesiallages pr. brønn. Selskapet Oil Well Closure and Protection AS ved Bjørn Reinholt Hansen, alias Kina-Hansen, har utviklet denne hetten, og de tekniske beregninger er utført av Dr. techn Olav Olsen AS ved Tor Ole Olsen, Norge.

4. Lovforslag/forskriftsendring

4.1 Bakgrunn

Både ved oljeboring i sårbare nordområder, ved oljeboring generelt og på bakgrunn av katastrofen i Mexico-gulven spesielt tvinger nye krav til sikkerhet og risikoavverging seg frem. På denne bakgrunn foreslår vi en konkret implementering av eksisterende lovverk, som både vil vareta sikkerhet ved oljeboring.

4.2 Nærmere om lovforslaget

Lovendringen/forskriftsbestemmelsen relaterer seg til et krav om at før oljeboring kan starte og tillatelse til oljeboring blir gitt, skal det installeres en hette laget av betong eller rustfritt stål som settes over oljebønnen. Videre skal hetten kunne lagre olje, som siden kan hentes opp. Denne installasjonen vil således hindre at olje fra en brønn lekker ut i havet, og vil følgelig fjerne risikoen for oljelekkasjer og vidtrekkende miljøkatastrofer.

Det er videre viktig at dette lovendringsforslaget ikke vil hindre den friheten oljeoperatører i dag har til å velge sitt eget eksisterende utstyr for oljeboring, sikkerhetsinstallasjoner mv. Dette siden det lovbestemte krav etter den nye lovendringen kun vil medføre et krav om at en hette med mulighet for akkumulasjon av olje, vil bli satt over oljeselskapenes eget eksisterende utstyr.

Dette lovforslaget kan inntas som en del av lov om petroleumsvirksomhet (petroleumsloven), eller gis som en forskrift i medhold av loven. Her kan særlig "Forskrift om utforming og utrustning av innretninger med mer i petroleumsvirksomheten" (Innretningsforskriften) være aktuell, hvor någjeldende bestemmelse i § 32 om nødavstengningssystem kan få et tillegg som nevnt under:

"Før oljeboring starter, skal det installeres en hette over og rundt brønnen under boring, som i tilfelle ukontrollert utstrømming av petroleum fra brønnen isolerer brønnen fra omgivelsene og hindrer at petroleum trenger ut. Videre skal denne hetten kunne akkumulere petroleum i innretningen slik at denne kan fjernes på en sikker måte."

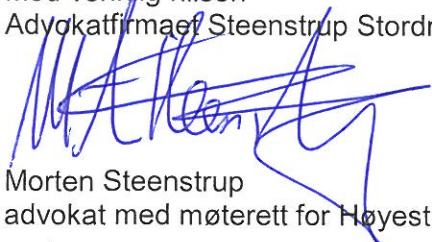
5 Avslutning

Det er etter dette vår oppfatning at denne konkrete tekniske løsning vil kunne spille inn på de analyser av akuttinnslipp som allerede er gjort, og videre at dette forslaget derfor bør vurderes når forvaltningsplanen for Barentshavet og nå skal oppdateres. Den tekniske løsningen som her er skissert vil føre til at hensynene til petroleumindustrien, fiskeindustrien og miljøet med de store ringvirkningene dette har både nasjonalt og lokalt vil bli ivaretatt. Den tekniske løsningen som her er forklart er den sikreste måten å beskytte oljeselskaper for eventuelle utblåsninger av olje, m.m., på større og mindre havdyp.

Norge er kjent for å ha den høyeste teknologi og erfaring innenfor oljerelaterte undervannskonstruksjoner, også i betong. Bjørn Hansen Construction AS (BHC AS) har med skandinavisk arbeidskraft de siste 35 år samarbeidet med de største entreprenørselskapene her til lands. BHC AS har videre vært med på å utføre diverse undervannsprosjekter i betong, gjennom Norwegian Contractors AS på åtti- og nittitallet.

Produksjonsenheten vil bli produsert i Norge (Hanøytangen), for så å fraktes rundt på de forskjellige verdenshav, for å sikre oljebransjen også internasjonalt.

Med vennlig hilsen
Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA

Morten Steenstrup
advokat med møterett for Høyesterett
partner